

Prenumerata Miejsowa: bez odnośnienia: Na rok . . . 8 rsr. 6 miesięcy 4 " 3 miesiące 2 " 1 miesiąc — 67 k. Za odnośnienie dopłaca się 5 kop. miesięcznie.

Prenumerata Zamiejscowa: z odsyłką pocztą: Na rok . . . 10 rsr. 6 miesięcy 5 " 3 miesiące 2 " 50 k. 1 miesiąc — 84 "

DZIENNIK WARSZAWSKI

Prenumerata przyjmuje się w Warszawie, w głównym kantorze Dyrekcji przy ulicy Miodowej N. 478 i w innych jej kantorach miejskich; — w St. Petersburgu w księgarni M. Wolfa w Gościennym dworze Nr. 18, 19 i 20 i w Moskwie, w księgarni tegoż w domu Rudakowa na Kuźnieckim moście. Za ogłoszenia pobiera się: za jeden raz 6 kop. od wiersza druku lub jego miejsca, za dwa razy 9 kop., za trzy razy 12 kop. — Oddzielne numera sprzedają się po 5 kop.

Artykuły nadsyłane bez warunków ze strony autora, stają się zupełną własnością Dyrekcji. Artykuły nieprzyjęte będą zwracane tylko na osobiste żądanie i zachowywane trzy miesiące; przyjęte, w razie potrzeby podlegają skróceniu. — Artykuły i ogłoszenia nadsyłane do umieszczenia tegoż samego dnia, powinny być złożone w Dyrekcji nie później jak o godzinie 9-iej rano. — Listy przyjmują się tylko frankowane.

Redakcja otwarta jest dla interesantów, codziennie od godziny 11 do 12 z rana.

WYCHODZI CODZIENNIE, PRÓCZ DNI NIEDZIELNYCH I ŚWIĄTECZNYCH.

SPIS RZECZY.

DZIAŁ URZĘDOWY. — Najwyższe nagrody. — Najwyższy ukaz. — Nominacje. — Ustawa kasy pożyczkowej i oszczędności przy rządzie gubernjalnym kaliszskim (dok.). — Deklaracje telegraficzna. — Najwyżej ustanowiona komisja dla urządzenia wszechrosyjskiej wystawy przemysłowej w St. Petersburgu. — Rozkaz do wojsk okr. wojennego warsz. — Komisja rządowa sprawiedliwości. — Rozkaz do zarządu miejskiego. — Rozkaz p. o. warsz. ober-policmajstra. — Kursa wieczorne w instytucie muzycznym.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY. — Warszawa. — Przegląd polityczny. — Telegramy. — Wiadomości telegraficzne. — Biuro informacyjne o nędzy wyjątkowej. — Przedstawienie amatorskie. — Wiadomości gospodarskie. — Kurjer. — Kursy monet. — Podróż J. C. W. W. Ks. Aleksandra Aleksandrowicza. — Wystawa towarzystwa zachęty dla artystów. — Zwinięcie wydziału cenzury. — Atlas cesarstwa rosyjskiego. — Pożary. — Ofiary. — Korespondencja Dziennika Warszawskiego z Paryża. — Austria i ziemie słowiańskie. — Żywiot niemiecki w Węgrzech. — Prusy i Niemcy. — Sprawy bawarskie. — Francja i Ciału prawodawczemu. — Kwestja decentralizacji. — Włochy i Rzym. — Parlament włoski. — Hiszpanja. — Powstanie karlistowskie. — Zdanie sprawy z działań stowarzyszenia spożywczoego Merkury w Warszawie.

FEJLETON. — Hrabina de Chalis (d. e.)
PRZEWODNIK WARSZAWSKI.

DZIAŁ URZĘDOWY

Warszawa,

dnia 26 Lutego (10 Marca).

Najjaśniejszy Pan, na przedstawienie Jenerał-Feldmarszałka Namiestnika w Królestwie, Najmilsiejszej raczył udzielić: policmajstrowi 1-go oddziału pułkownikowi *Hemplowi* i komisarzowi przy war-

szawsko-wiedeńskiej kolei żelaznej, podpułkownikowi *Bogatce*, order św. Włodzimierza 4-jej klasy z kokardą, za nieskazitelną 25-letnią służbę w stopniach oficerskich. (Roz. do warsz. policji wyk.)

Najjaśniejszy Pan, na przedstawienie Jenerał-Feldmarszałka Namiestnika w Królestwie, zgodnie z opinią komitetu ministrów, udzielił raczył jednorazowe pieniężne nagrody: wice-dyrektorowi zarządu warszawskiego ober-policmajstra, *Rosińskiemu* 1,500 rsr., i pomocnikowi naczelnika osobnej kancelarii warszawskiego ober-policmajstra, *Labomudrowowi* 1,000 rsr. (Tamże.)

UKAZ JEGO CESARSKIEJ MOŚCI SAMOWŁADCY WSZECH ROSJI, Z RZĄDZĄCEGO SENATU.

DO NAMIESTNIKA W KRÓLESTWIE POLSKIM.

Podług Ukazu Jego Cesarskiej Mości, Rządzący Senat słuchał raportu Ministra Finansów za N. 126, przy którym przedstawia Rządzącemu Senatowi w celu ogłoszenia kopję Najwyżej w dniu 22 stycznia 1870 r. zatwierdzonego protokołu komitetu do spraw Królestwa Polskiego następującej osnovy: Komitet do spraw Królestwa Polskiego na posiedzeniu d. 30 stycznia 1870 r. rozpatrywał przedstawienie Ministra Finansów z d. 16 grudnia 1869 r. N. 340, względem zwolnienia od podatku podymnego włościańskiego siedzib zajętych przez zabudowania, przeznaczone na użytek publiczny. Komitet do spraw Królestwa zgodnie z przedstawieniem Ministra Finansów uchwalił: w rozstrzygnięciu zaszedł kwestji co do poboru podatku podymnego z siedzib włościańskich zajętych przez zabudowania publiczne postanowić: że siedziby włościańskie, niewchodzące do składu osad pojedynczych gospodarzy, jeżeli zajęte są przez zabudowania wymienione w art. 2 ustawy z dnia 3 (15) czerwca 1858 r. o poborze podatku podymnego, powinny być zwolnione od podatku podymnego włościańskiego. Najjaśniejszy Pan, na

protokole komitetu w dniu 22 stycznia 1870 r. własnoręcznie napisał: „Wykonać.” Polecil.

O takowym Najwyższym rozkazy zawiadomieni przez Ukazy Namiestnika w Królestwie Polskim i Ministra Finansów, tudzież ogłosić drukiem według ustanowionego porządku. dnia 12 lutego 1870 r.

Nominacje. — Przez Najwyższy rozkaz do zarządu wojskowego, z daty 20-go lutego, przeznaczony zostali: naczelnik okręgu celnego radziwiłowski, liczący się w piechocie armji jenerał-major *Kreiter* — do zastawania przy departamencie dochodów celnych, z odwołaniem od obowiązków naczelnika okręgu i z pozostawieniem w piechocie armji; dowódca 3-go pułku narwskiego piechoty jenerał-feldmarszałka księcia *Woroncowa*, pułkownik *Krzywoblocki* — na pomocnika naczelnika sztabu okręgu wojennego odeskiego, z przeniesieniem do sztabu jenerałnego; liczący się w piechocie armji pułkownik *Szelejchowski* — na dowódcę 3-go pułku narwskiego piechoty jenerał-feldmarszałka księcia *Woroncowa*. (Rus. Inw.)

Ustawa kasy pożyczkowej i oszczędności przy rządzie gubernjalnym kaliszskim (zatwierdzona przez ministra spraw wewnętrznych 10 grudnia 1869 r.) (Dokończenie).

IV. **Pożyczki.** § 36. Każdy uczestnik ma prawo do pożyczki z funduszu pożyczkowego kasy za poręczeniem jednego lub dwóch członków kasy, pobierających nie mniejszą od pożyczającego placę. **Uwaga 1.** Jeżeli pożyczający zabezpieczy pożyczkę funduszami (*), w takim razie, stosownie do terminu pożyczki, albo całkiem uwalnia się od obowiązku stawiania poręczenieli (mianowicie w pożyczkach na dwa miesiące), albo też dozwala się mu stawić jednego tylko poręczeniela (w pożyczkach na czas dłuższy jak dwa miesiące). **Uwaga 2.** Uczestnik który uzyskał pożyczkę z kasy, prócz wypadków zabezpieczenia funduszami, otrzy-

(* Za fundusze uważają się: papiery procentowe krajowe, listy zastawne kredytowych towarzystw ziemskich i miejskich, oraz obligi kolei żelaznych zagwarantowane ze strony rządu.

FEJLETON DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

HRABINA DE CHALIS

czyli
OBYCZAJE DZISIEJSZE.

STUDJUM

przez
Ernesta Feydeau.

(Dalszy ciąg; Patrz Nr. 45).

V.

Od chwili gdy powróciłem za uroczą damą, wszystko w salonach przybrało w mych oczach inną, jaśniejszą barwę — muzyka grająca walce niemieckie, wydała mi się bardziej harmonijną od szmeru ar seraficznych — kwiaty pachniały rozkoszniej i słodziej się barwiły, a w powietrzu do koła, pływało upajające szczęście... Uczułem się wesołym i orzeźwionym na duszy — wszystkie moje władze umysłowe zdwoiły swą potęgę! Więc nakoniec ten świat złożony z przepychu i wytworności pozwoli mi zbadać swe tajemnice, więc i ja będę miał udział w jego upajających rozkoszach!

Tak byłem rozentuzjasmowany, że nie pomyślałem nawet o trudności pozyskania współczucia nieznamomej — jedno tylko miałem pragnienie — poć o czy widokiem tej czarownej istoty!

VI.

Przez dwie godziny prawie pozostałem tak ciągle, patrząc na nią, słuchając dźwięku jej głosu, śledząc wszystkie jej poruszenia. Czasem siadała na majestatycznym wdzikiem, pośród kobiet i tronowała nad nimi — czasem znowu powstawała gnusnie jak *Wenus* z kąpeli i powoli przechadzała się po ogrodzie.

Nakoniec zapragnąłem dowiedzieć się o jej nazwisku i zapytałem o nie jedną z znajomych mi dam, z którą moja czarodziejka zamieniła przed chwilą uściskienie ręki.

— Jaki! odrzekła mi zdumiona. Pan nie znasz hrabiny de Chalis?

Rzekłem, iż słyszałem bardzo wiele o osobie tego nazwiska, jako o jednej z najświetniejszych gwiazd na horyzoncie wytwornego świata, lecz zem jej dotąd nie spotykał nigdzie.

— Ach! bo w istocie, załoba po jednym z członków rodziny zatrzymywała hrabinę zdala od świata przez czas długi. Podczas całej zimy ubiegłej nie bywała ona nigdzie. Lecz, dodała śmiejąc się moja interlokutorka, uważam że hrabina sprawiła na panu żywe wrażenie...

Sam nie wiem, jakie uczucie dziwne, powstrzymało mnie od prózby, ażeby mi przedstawiono hrabinę; zdaje się, że przyczyną tego był wstręt do tak pospolitego zawarcia z nią znajomości. Takie zwykłe zaprezentowanie, byłoby mi zjednało skinienie głowy a może kilka słów grzecznych w dodatku.

Wolałem więc przedstawić się sam, później, w miejscu i okolicznościach wybranych przezemnie.

Jednakże hrabina spostrzegła uporczywość z jaką śledziłem ją ciągle, albowiem przed odjazdem schyliła się do damy z którą rozmawiałem przed chwilą i zapytała ją o moje nazwisko. Nazwisko to nie było jej znane — oddaliła się więc, nie zaszczyciwszy mnie najmniejszą oznaką uwagi.

VII.

W dwa dni potem, miano się ściągć w lasku Bułońskim o nagrodę miasta Paryża, wynoszącą 200,000 franków. Pewny, że na tem zebraniu całego mądrego świata spotkam hrabinę, udałem się tam również. Pierwszy raz w życiu znajdując się na wyścigach tak świetnych, nie mogłem opamiętać się, ani zreflektować zrazu... Długi czas naproźnie szukałem pani de Chalis, wśród tak licznych zebrania. Wiosenne toalety tysiąca dam, blask słońca, zieleność drzew, wreszcie zgiełk i krzyki zakładających się — wszystko to oślepiło mnie i ogłuszało razem. Nakoniec dostrzegłem hrabinę... Siedziała u stóp trybuny cesarskiej, w gronie dam o najświetniejszych tytułach, na które zewsząd patrzono. Ubrana w suknię krótką, podpiętą na biodrach i w bóćki z różowego atlasu o wysokich cholewach, na obcasach i w kapeluszu wiosenny, który był jakby jednym wielkim bukietem kwiatów, pani de Chalis wydała mi się stokroć piękniejszą jeszcze... Szczególniejszego uroku dodawała jej woalka, w istocie oryginalna, albowiem złożona z długiego białego tiulu

mac może nową niecierwej jak po upłacie dawnej. *Uwaga 3.* Każdy poręczyciel może ręczyć za jedną tylko osobę, zaciągając sam pożyczkę, lub za dwie osoby, jeżeli sam nie zaciąga pożyczki. *Uwaga 4.* Wybranie naprzód $\frac{1}{3}$ płacy nie przeszkadza udzielaniu pożyczek z kasy. § 37. Pożyczka zabezpiecza się: a) wszelkiem pobieraniem ze skarbu utrzymaniem pożyczającego; b) utrzymaniem skarbowem jego poręczycieli, i c) oszczędnościami pożyczającego i jego poręczycieli. § 38. Wysokość pożyczki zależy: a) od ilości rozrządzalnych sum funduszu pożyczkowego kasy; b) od liczby i zamożności osób uzyskujących pożyczkę, i c) od ilości oszczędności osoby, pragnącej uzyskać pożyczkę. § 39. Osoby podające swe żądanie wcześniej, otrzymują pożyczkę przed innymi. W razie jednoczesnego żądania (za jednoczesne żądania uważają się podane w ciągu jednego i tegoż miesiąca), mają pierwszeństwo: a) pobierający mniejsze od innych utrzymanie; b) żonaci przed bezżennymi, dzielnicy przed bezdzietnymi i c) pożyczający, którzy na usprawiedliwienie nagłej swej potrzeby przedstawiają wyłączone okoliczności, jakoto: zamiar wejścia w związki małżeńskie, śmierć kogokolwiek z krewnych, chorobę. § 40. Pożyczki udzielają się w wysokości jednomiesięcznego i dwómiesięcznego utrzymania, na termin od jednego do czterech miesięcy, i pokrywają się potrąceniami z miesięcznej płacy pożyczającego. Rozłożenie pożyczki od dwóch do sześciu miesięcy nastąpić może nieinaczej, jak z decyzji dyrekcji kasy, pod osobistą odpowiedzialnością jej członków za rozłożenie od 4 do 6 miesięcy. Udzielenie pożyczki na termin dziewięćmiesięczny i roczny zależy od decyzji ogólnego zgromadzenia członków kasy. Na dłuższy od rocznego termin pożyczka w żadnym razie udzielana nie będzie. *Uwaga.* Dla ułatwienia obrachunków, pożyczki udzielają się tylko w okrągłych rublach. § 41. Pożyczka w wysokości miesięcznej płacy udziela się za jednym poręczeniem; na każdą pożyczkę przewyższającą tę normę, potrzebne są dwa poręczenia. § 42. Pożyczka przewyższająca dwumiesięczne utrzymanie pożyczającego dozwolona być może tylko przez ogólne zgromadzenie członków kasy. § 43. Pożyczający płaci od każdego rubla zaciągniętej w kasie sumy po $1\frac{1}{2}\%$ miesięcznie (patrz § 61). § 44. Niezwłocznie po udzieleniu pożyczki przesyłany będzie z dyrekcji kasy płatnikowi władzy, w której pożyczający służy, rachunek sum, ulegających w pewnych terminach ściąganiu z płacy pożyczającego. *Uwaga.* Procenta pobierane będą od pożyczającego co miesiąc z góry, np. N. pożyczyciel 60 rubli na trzy miesiące; przy zaciągnięciu pożyczki potrąca się od niego 60 kop.; za miesiąc ściągają się od niego 20 rubli kapitału i 40 kop. $\frac{1}{2}\%$, za dwa miesiące 20 rubli kapitału i 20 kop. $\frac{1}{2}\%$, za trzy miesiące 10 rubli. § 45. Na zaspokojenie zaciągniętych pożyczek obrócone będzie całe utrzymanie pożyczającego, chociażby ulegająca ściąganiu suma przewyższała wraz z mogącymi być należnościami skarbowymi, czwartą lub trzecią część jego płacy. § 46. Gdyby w jakimkolwiek razie pożyczka nie była wypłacona w określonym terminie, takowa zaspakaja się z oszczędności pożyczającego; a gdyby nie mogła być pokryta z tego źródła w ciągu jednego miesiąca po upływie ostatecznego terminu wypłaty, ściągana będzie z płacy lub oszczędności poręczycieli; gdyby zaś i to ubezpieczenie okazało się niedostatecznym, wtedy w końcu roku pożyczka pokrywa się z funduszu rezerwowego, a w najgorszym razie rozkłada się na wszystkich członków, odpowiednio sumie oszczędności każdego z nich. Za uchybienie wypłaty w ciągu wolnego miesiąca, pożyczający płaci $2\frac{1}{2}\%$ kary, niezależ-

nie od normalnego $1\frac{1}{2}\%$. Stosownie do tego, jeżeli dłużnik kasy wyjdzie z miejsca swego urzędowania przed terminem wypłaty udzielonej mu pożyczki, przypadająca od niego należność potrąca się z należnej mu za służbę płacy; a jeśli ta nie zabezpiecza całkowicie wypłaty pożyczki, to z należnej do niego oszczędności, reszta zaś pokrywa się po upływie wolnego miesiąca z poręczycieli i t. d. § 47. Zastawione w kasie przez uczestnika funduszu powinny być opatrzone deklaracją na piśmie o oddaniu ich do rozporządzenia kasy na kaucję. Takowe papiery przyjmowane będą na pewność podług ceny giełdowej z potrąceniem $20\frac{1}{2}\%$, a o przyjęciu tychże udziela się zastawcy z dyrekcji kasy pokwitowanie. *Uwaga.* Zastawiane bilety wewnętrznych pożyczek premjowych mają być zaasekurowane od ciągnięcia umorzenia. § 48. Pragnący uzyskać pożyczkę podaje o to deklarację podług ustanowionej formy. § 49. Otrzymujący pożyczkę własnoręcznie kwituje w księdze. § 50. Wolno jest spłacać pożyczkę przed określonym terminem, lecz wniesione procenta pozostają na korzyść kasy. § 51. W pożyczkach nie powinno obracać się więcej nad miesięczne utrzymanie wszystkich uczestników (!); ogólne wszakże zgromadzenie członków może większością głosów zwiększyć fundusz pożyczkowy do wysokości dwumiesięcznego utrzymania, a większością $\frac{2}{3}$ głosów—do wysokości trzechmiesięcznego utrzymania uczestników, ale w żadnym razie nie więcej. § 52. Wolne sumy funduszu pożyczkowego dyrekcja niezwłocznie wymienia na bilety kasy państwa lub podobne papiery, które skarb wypłaca i przyjmuje podług ceny nominalnej (np. obligi towarzystwa kredytowego ziemskiego; papiery te, w razie potrzeby udzielać będą na pożyczkę.)

V. Wnioski. § 53. Wnioski dla utworzenia oszczędności są obowiązkowe lub dobrowolne. Zwrot pierwszych zależy od wypadków przewidzianych w § 9, a zwrot ostatnich czyni się w każdym czasie. Te i drugie wnioski stanowią niezaprzeczoną własność wnoszącego. § 54. Wnioski obowiązkowe bywają *miesięczne* i *jednorazowe*. Wnioski miesięczne wnoszą się do kasy w następujących rozmiarach: a) urzędnicy placący od 2 do 3 procent składki emerytalnej wnoszą do kasy $10\frac{1}{2}\%$ z miesięcznego utrzymania (!); b) urzędnicy składający 6 procent na emeryturę,—po $7\frac{1}{2}\%$ z miesięcznego utrzymania; c) urzędnicy składający po $10\frac{1}{2}\%$ na emeryturę,— $3\frac{1}{2}\%$ z miesięcznego utrzymania. Jednorazowe wnioski składają się z potrąconych bez różnicy od wszystkich uczestników $10\frac{1}{2}\%$ z nagród i bezwrotnych forszusów. § 55. Na poczet pomienionych wniosków wolno jest uczestnikom wnosić pieniądze naprzód za pół roku. § 56. Niezależnie od obowiązkowych wniosków, kasa przyjmuje od uczestników w każdym czasie dobrowolne wnioski pieniężne wszelkiej kwoty na fundusz wnoszącego. Na fundusz pożyczkowy takie wnioski przyjmują się tylko w sumie do 200 rsr., licząc i część obowiązkową oszczędności w funduszu pożyczkowym. Resztą dyrekcja kasy, gdyby ze szczególnych względów uznała tego potrzebę, dozwala przyjęcia w operacjach pożyczkowych do 500 rsr. (oprócz pomienionych 200 rsr.) od każdego wnoszącego. Od podobnych wniosków kasa wypłaca $\frac{1}{2}$ do $\frac{3}{4}\%$ na miesiąc z decyzji dyrekcji. Dobrowolne

(1) *Uwaga.* Jeżeli uczestnicy w ogóle pobierają 18,000 rsr. rocznego utrzymania, miesięcznie 1,500 rsr., więc w pożyczkach obraca się tylko 1,500 rsr.

(2) Pod wyrazem „utrzymanie” rozumie się: płaca, stółowe pieniądze i wynagrodzenie na najem mieszkania.

wnioski większego rozmiaru mogą być przyjmowane do funduszu pożyczkowego kasy nieinaczej jak z upoważnienia ogólnego zgromadzenia uczestników. § 57. Przyjęte wnioski niezwłocznie wpisują się w przychód do ksiąg kasy i o przyjęciu tychże udziela się wnoszącemu rachunek. § 58. Nie zajęte sumy funduszu oszczędności, to jest sumy przewyższające ustanowioną § 51 normę rozmiarów funduszu pożyczkowego i procenta od oszczędności, dyrekcja wymienia na papiery procentowe (oprócz biletów pożyczek premjowych, kiedy wartość tychże wyższą jest od ceny nominalnej), na listy zastawne towarzystw kredytowych ziemskich i miejskich i na obligi kolei żelaznych, zagwarantowane przez rząd. § 59. Po zamknięciu rachunków rocznych, zebrane przez dyrekcję oszczędności zapisują się na rachunek właściwych uczestników, wyłącznie tych, których oszczędności przechodzą 200 rs., a w ogólności na rachunek znaczniejszych wniosków. Rozseparowane tym sposobem fundusze stanowią niezaprzeczoną własność wnoszącego wraz z mogącymi przypadać zyskami z procentów i losowania. *Uwaga.* W rachunku oszczędności zapisują się numera funduszy. § 60. Z oszczędności uczestników mogą być pokrywane nieopłacone w terminie pożyczki na zasadzie § 46.

VI. Podział zysków i strat. § 61. Po ukończeniu rachunków rocznych, dochód procentowy od sum funduszu pożyczkowego dzieli się na dwie równe części: jedna zalicza się na fundusz rezerwowy, a druga dołącza się do funduszu oszczędności. Te ostatnie pieniądze wraz z procentami od papierów funduszu pożyczkowego, rozdzielają się między uczestnikami stosownie do kapitału każdego, czasu obrotu oszczędności w funduszu pożyczkowym i podług przepisów § 56 o odliczaniu procentów od dobrowolnych wniosków. Podział zysków i odliczenie remanentu do funduszu rezerwowego czyni dyrekcja i zatwierdza ogólne zgromadzenie uczestników. § 62. Zysk od kapitału wnoszących oblicza się tylko za całe miesiące po wniesieniu kapitału, od 1-go do 1-go lub od 20 do 20. § 63. W razie braku funduszu rezerwowego na pokrycie strat kasy, reszta tychże rozkłada się między uczestnikami, stosownie do kapitału obowiązkowej oszczędności każdego z nich, i czasu obrotu tegoż w kasie. § 64. Po odliczeniu do funduszu rezerwowego połowy zysków z operacji pożyczkowych, z powstałej tym sposobem sumy ogólne zgromadzenie uczestników, na wezwanie prezesa i decyzją większością głosów, pokryje naprzód wydatki na potrzeby kancelaryjne i wyznaczy wynagrodzenie buchalterowi i jego kandydatowi, poczem zaspokoi straty z operacji pożyczkowych i odliczy sumę na wsparcie w razie potrzeby niedostatnych uczestników i ich rodzin; resztę odkłada na fundusz rezerwowy szczególnie zaasekurowane bilety 5-procentowych pożyczek krajowych. § 65. Procenta od funduszu rezerwowego doliczają się do tegoż. Z wygranych, jakie mogą paść na bilety pożyczek premjowych, $20\frac{1}{2}\%$ dolicza się do tegoż funduszu rezerwowego, a reszta rozdziela się między uczestników podług § 61 i zalicza się na rachunek ich oszczędności.

VII. Zwrot wniosków. § 66. Wychodzący z liczby uczestników, otrzymuje zwrot całego swego kapitału z prowinją. Papiery wydają mu się niezwłocznie; a gotowe pieniądze pierwszego dnia miesiąca następującego po podaniu wychodzącego. Gdyby z funduszu oszczędności nie było potrzebnej gotowizny, takowe wypłacają się z funduszu pożyczkowego. § 67. Z ulegającej zwrotowi sumy potrącają się: a) pożyczki lub należności przypadające kasie od wychodzącego, i b) sumy zabezpieczone jego rekojmia. Te ostatnie pieniądze zwracają się mu po wypłaceniu pożyczki

i związana z tyłu kapelusza w dwa węzły tworzące skrzydła ruchome, pływała jak srebrny obłok w powietrzu owiewając niekiedy głowę i twarz młodej kobiety jakby jedną z tych lekkich draperij, jakie widzimy niekiedy na obrazach mistrzów szkoły włoskiej płynące w górę wraz z w niebowziętymi postaciami ich muzy natchnionej! Hrabina wyglądała tak zachwycająco i tak się odznaczała w tym tłumie eleganckim, że nawet kobiety powstawały w powozach ażeby popatrzeć na nią.

Manewrując dość zrecznie, zdołałem nakoniec przybliżyć się do hrabiny. Trzymała w ręku notyjskę wyścigową—gdyż należała do zakładających się o grube sumy jak mi powiedziano—i wygrywała ciągle w tym dniu, co ją w wyborny wprawiało humor. Na kolanach hrabiny spoczywał piesek mniejszy od szczura, z rasy jamników meksykańskich, z uszami kudłatymi a ogromnymi czarnymi oczami. Ten piesek miał na szyi łańcuch złoty, na którym zamiast grzechotki wisiał oprawny bogato brylant wielkości ziarna grochu. Nie potrzebuję mówić że to zwierzątko wzniewało powszechną admirację otaczających mężczyzn. Pani de Chalis nie spostrzegła mnie z razu—ciągle zajęta biegiem koni i zapisywaniem wygranych zakładów. Gdy konie ściągły się w szrankach, wstępowała na krzesło by poglądać za niemi przez lornetę i wtedy poruszała niecierpliwie drobnymi i zgrabnymi nóżkami—gdy zaś współzawodniczące bieguny, stanęły już u mety—hrabina klaskała w dłonie i entuzjazmowała

się wraz z innymi. Nakoniec, spostrzegła mnie przecież i wtedy... dostrzegłem z rozpaczą, że zrobiła ustami grymas wyrażający jakąś niechęć wzgardliwą.

VII.

Oddaliłem się z szrank przed skończeniem ostatecznego wyścigu—czułem śmiertelny smutek w sercu. Cały ogrom szaleństwa moich marzeń przedstawił mi się przed oczy, a zetknięcie się bliższe z tym światem, który z takim zapalem oddawał się zabawie, nie mającej w sobie nic estetycznego ani szlachetnego, sprawiło mi przykrość bolesną. Przekonałem się dokładnie, że nie jestem na swoim miejscu wśród tego eleganckiego próżniaczego tłumu, którego zabawy, przywyknienia i gusta zadziwiała mnie i nużyły zupełnie—czułem że nigdy nie zdołam sympatyzować z ludźmi, mieszkańcami tego szklanego świata...

A jednakże, hrabina królowała w tym właśnie świecie... ona podzielała wszystkie jego uciechy! Jakże więc mogłem pomyśleć, że nawet w razie, gdyby los czy wypadek zbliżył nas, zdołalibyśmy zrozumieć się wzajemnie?

Takie myśli oblegały mnie gdy w najętym kabrioletcie przejeżdżałem w poprzek aleje lasku w którym nagromadziło się w tym dniu tyleż osób co i na wyścigach—obydwie strony każdej alei zajęte były przez łańcuch powozów. Szczególniej też w tak zwanej akacyjowej alei, której drzewa okrywały się wtedy właśnie woniejącym kwiatem, tru-

dno było precyzyjnie się wśród tłumu. Gdym przez nią przejeżdżałem usłyszałem że z tyłu powstał jakiś zgłęb nagły—spostregłem że wszystkie głowy zwróciły się w tamtą stronę a powozy błędzące łóźnie po środku, usunęły się na bok jakby dla zostawienia wolnego miejsca. Wychyliwszy się z kabrioletu spostrzegłem jakiś powóz prowadzony przez pocztyljonów w paradnych mundurach, powożących z konia. Cztery angielskie konie ciągnące ten rydwan prawdziwy, ubrane bogato, wstrząsały bukietami strojąciami ich lby... Jakkolwiek od trzech lat już mieszkałem w Paryżu, nigdy jeszcze nie widziałem wspanialszego nad ten ekwipaż—nieprzypuszczałem nawet ażeby można było włożyć tyle przepychu i tyle wytwornego gustu w uprzęż i liberję! Lokaje upudrowani i w jedwabnych ponczochach—konie krwi pełnej, całe w srebrze i kwiatkach, uprzęż jedwabna i ze skóry lakierowanej, zdołba prawdziwą rzeźbą brązową i karetą otwartą z herbami na tle purpurowem wysłano blade żółtym atlasem!

— Co za szyk! zawołał jakiś młodzieniec obok mnie stojący.

— Ten powóz z koniami, wart najmniej sto tysięcy franków—ozwał się drugi.

— Nie licząc kobiet w nim siedzących—dodał trzeci.

Ta ostatnia, dość brutalna uwaga, sprawiła, że odwróciłem głowę—człowiek, który ją uczynił należał, widocznie do modnego świata... (d. c. n.)

przez osobę, za którą on ręczył. § 68. W razie śmierci uczestnika, przynależny mu kapitał, wraz z prowizją, wypłaca się podług przekazu nieboszczyka, wyrażonego na piśmie dyrekcji; w razie zaś braku takiego pisma, prawym jego sukcesorem. § 69. Nieobowiązkowe wnioski uczestnika, zwracają się mu w każdym czasie na jego żądanie i zgodnie z zastrzeżeniem przy wniesieniu pieniędzy.

VIII. *Rachunkowość kasy.* § 70. Księgi buchalterskie i kasowe prowadzone będą podług wzoru uchwalonego przez ogólne zgromadzenie uczestników. § 71. Kasa zamykać będzie swe rachunki co rok. Dla sporządzenia obrachunku wyznacza się miesiąc czasu.

IX. *Likwidacja interesów kasy.* § 72. Gdyby dla jakiegokolwiek okoliczności uznana była potrzeba zamknięcia czynności kasy, w takim razie, na skutek uchwały najmniej $\frac{2}{3}$ ogółu uczestników, czynności kasy ustają i wniesione przez członków pieniądze, z przyrostem zyskiem zwracają się komu należy, a mogące być remanenta obracają się podług uchwały ostatniego ogólnego zgromadzenia uczestników. Zamknięcie kasy ogłoszonym będzie w *Goncu Urzędowym* i w miejscowym dzienniku gubern. (*Gon. Urzęd.*)

Deklaracja telegraficzna. Minister sprawiedliwości, w d. 12 listopada 1869 r. zakomunikował rządzącemu senatowi nadesłaną mu 1 tegoż miesiąca przez towarzysza ministra spraw zagranicznych kopję deklaracji telegraficznej zawartej między Rosją a Turcją. *Deklaracja.* Na skutek życzenia Najjaśniejszego Cesarza Wszech Rosji i jego cesarskiej mości sultana, aby ułatwić komunikacje telegraficzne pomiędzy Cesarstwami rosyjskim i otomańskim i zastosować do nich przepisy konwencji telegraficznej międzynarodowej zawartej w Paryżu 5 (17) maja 1865 r., poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Najjaśniejszego Cesarza Wszech Rosji, z jednej, a minister spraw zagranicznych jego cesarskiej mości sultana, z drugiej strony, na mocy udzielonych sobie respective pełnomocnictw, zawarli umowę następującej osnowy: Art. 1. Wszelkie postanowienia objęte konwencją telegraficzną międzynarodową, zawartą w Paryżu 5 (17) maja 1865 r. i dołączoną do teje instrukcją z d. 1 stycznia 1866 r. zastosowane zostają i będą stosowane w całej osnowie do korespondencji telegraficznej wymieniaanej między Rosją a Turcją. W skutku tego zawarta między Rosją a Turcją w Konstantynopolu 20 listopada 1861 r. konwencja od 1 stycznia 1866 r. znosi się. Art. 2. Od korespondencji telegraficznej wymieniaanej między Rosją a Turcją przez połączenie księżstwa Mołdawji i Wołoszczyzny ustanawia się następująca opłata końcowa i tranzytowa, od każdej prostej depechy z 20 wyrazów:

A. Końcowa tranzytowa opłata na rzecz Rosji europejskiej. 5 fr.
Końcowa opłata dla stacji kraju kaukaskiego 8 „

B. Końcowa i tranzytowa opłata na rzecz Turcji europejskiej 3 „
(wyjątki księstw Mołdawji i Wołoszczyzny, dla których transita ustanowione jest 1 fr.)

Art. 3. Obrachunek depech wymienionych między Rosją a Turcją czyniony będzie sposobem następującym: Rząd otomański zaliczać będzie na rzecz rządu rosyjskiego opłatę końcową i tranzytową od Karpini lub innego punktu połączenia linii telegraficznych ruskich z Mołdawsko-Wołoskimi, do miejsca przeznaczenia. Zarząd rosyjski zaliczać będzie na rzecz zarządu otomańskiego opłatę końcową i tranzytową od Ruszczuka lub Tulczy, albo od innego punktu połączenia linii telegraficznych tureckich z Mołdawsko-Wołoskimi do miejsca przeznaczenia, i uiszczać będzie bezpośrednio zarządowi Mołdawsko-Wołoskiemu opłatę tranzytową od depech przechodzących przez linie telegraficzne tegoż zarządu. Art. 4. O wszystkim, co się tyczy szczegółów komunikacji między rosyjskimi i mołdawsko-wołoskimi pogranicznymi stacjami telegraficznymi, oba zarządy będą między sobą porozumiewać się w oddzielnej drodze. W dowód czego poseł nadzwyczajny i minister pełnomocny Najjaśniejszego Cesarza Wszech Rosji niniejszą deklarację podpisał i pieczęć swą na niej wycisnął, i taką deklarację wymienił na deklarację podpisaną tegoż dnia przez ministra spraw zagranicznych jego cesarskiej mości sultana. Działo się w Konstantynopolu, 23 stycznia (4 lutego) 1866 r. (podpisano) *Ignatiew.* (*Gon. Urzęd.*)

Napwyżej ustanowiona komisja dla urządzenia wszechrosyjskiej wystawy 1870 r., ma zaszczyt zawiadomić wystawców, że przyjmowanie plodów na tę wystawę rozpoczęło się i odbywa się w gmachu wystawy (w byłym składzie soli, koło ogrodu letniego) codziennie, oprócz dni niedzielnych, od godziny 10-ej z rana do 3-ej po południu. Wejście z zaulku solnego. Przyjmowaniem zawiaduje komisarz wystawy, radca stanu Michał syn Jana Podobiedow. (*Gon. Urzęd.*)

Rozkaz do wojsk okręgu wojennego warszawskiego, z d. 14 lutego. — Na skutek zniesienia się głównodowodzącego z ministrem wojny, kwestja co do strzeżenia kas okręgowych w Królestwie Polskiem przez warty wojskowe, zdecydowana została w ten sposób: 1) tam gdzie są miejscowe komendy powiatowe, kasy mają być strzeżone stalemi

wartami (mianowicie: w Włocławsku, Sieradzu, Sandomierzu, Włokowskach, Kalwarji, Łęczycy, Janowie, Pułtusk i Bielej); 2) tam gdzie nie ma miejscowych wojsk, a konsystują wojska polowej piechoty, kasy mają być pilnowane przez warty tychże wojsk, tylko w czasie konsystencji w tych miejscach; a po wystąpieniu wojsk i do czasu powrotu ich, pilnowanie kas będzie obowiązkiem władzy cywilnej (mianowicie: w Koninie, Łodzi, Opatowie, Miechowie, Olkuszu, Łukowie, Grójcu, Szczuczynie, Augustowie, Sejnach, Andrejewie, Zamostju, Marjampolu, Mińsku, Skierniewicach, Łowiczu, Kutnie, Rawie, Częstochowie, Lipnie, Mławie, Prasnyszu, Ostrołęce). Stosownie do tego w dołączonym wykazie wyrażono jakie kasy i w jakim czasie mają być strzeżone przez warty wojskowe; przyezem daty wystąpienia i powrotu oddziałów wojsk do miast, wyrażone w 2-m punkcie niniejszego rozkazu, oznaczone zostały tylko w prz. bliżeniu. Kasy w Opocznie, Pińczowie, Hrubieszowie, Cholmie, Nowo-Aleksandrji, Garwolinie i Włodawie mają być strzeżone stale staraniem władzy cywilnej; dotychczasowe zaś warty w Pińczowie i Hrubieszowie głównodowodzący rozkazał pozostawić tylko do 1 maja tego roku. Na zasadzie tego właściwi naczelnicy wojskowi gubernjalni obowiązani są wydać rozporządzenie względem stawienia wart przy kasach okręgowych w Włocławsku, Bielej, Łodzi, Łukowie, Grójcu, Mińsku, Skierniewicach, Kutnie i Ostrołęce. Ponieważ konsystujący w Łodzi sztab bataljonu i dwie kompanje 16-go ładożskiego pułku piechoty znajdują się czasowo w Łęczycy, przeto wartę w Łodzi ma odbywać 6-ty głuchoński pułk dragonów do czasu powrotu tam piechoty, lub wystąpienia dragonów około 15-go lipca do obozu pod Warszawą.

Komisja Rządowa Sprawiedliwości. — Ogłasza, iż Komitet Urządzający w Królestwie Polskiem, na 332 posiedzeniu w d. 19 (31) Grudnia r. z. odbytem, zapis procentów od sumy rs. 15,000 na utrzymanie grobu, na odprawianie modlitwy, na stypendja i na wyposażenie naręczonych, przez niegdy Rozalję Flatau, testamentem prywatnym w d. 8 Sierpnia 1866 r. sporządzonym, a następnie prawnie ogłoszonym, uczyniony, w myśl art. 916 K. C., z zachowaniem praw osób trzecich i pod warunkami w testamencie oznaczonymi, zatwierdził.

W rozkazie do zarządu miejskiego m. Warszawy z d. 24 lutego (8 marca) r. b. jest zamieszczone: Każdy właściciel domu w m. Warszawie i na przedmieściu Pradze, pragnący otrzymać świadectwo o ubezpieczeniu swych nieruchomości od ognia, powinien podać właściwą o to prośbę do Magistratu, na prostym papierze, z dołączeniem: arkusza papieru ciepłego ceny kop. 15 na wspomniane świadectwo, i kwitu kasy ekonomicznej, na wniesione przez niego kop. 75, przypadające od niego na mocy postanowienia Namiestnika w Królestwie z 14 (26) lutego r. b., za wydanie tego świadectwa.

W rozkazie p. o. Warszawskiego Ober-Policmajstra do Policji Wykonawczej zamieszczono: W ponowieniu rozkazu do policji z roku zeszłego za Nr. 87, polecam komisarzom cyrkulowym, ściśle przestrzegać za pośrednictwem podwładnej sobie służby policyjnej, ażeby stróże tak rządowych jako i prywatnych domów, jak również stróże placowi nie wrzucali przez otwory do kanałów: śmieci, lodu i innych nieczystości, mogących zanieczyszczać kanały miejskie, pod surową odpowiedzialnością za niestosowanie się do niniejszego rozporządzenia. — Niektóre z poprzecznych ulicznych chodników, znajdują się wprost bram domów lub zakładów publicznych. Chodniki te urządzone są w celu następnego przejścia. Tymczasem bardzo często zdarza się, że ekipaże osób zjadających do wspomnianych domów lub zakładów, w oczekiwaniu na wyjście swych pasażerów stają na rzeczonych chodnikach i stangreci bez względu na żądania przechodzących osób nie chcą odjechać, w skutku czego ci ostatni zmuszeni bywają po błocie lub śniegu obchodzić ekipaże. Z tego powodu, wkładam obowiązek na komisarzy policji wykonawczej, zalecić uczestkowym naczelnikom i stojkowym, niedozwalać żadnym ekipażom stawać na poprzecznych ulicznych chodnikach; nieuległych właścicieli dorożek przedstawiać do kary, a o prywatnych ekipażach donosić mnie z wyszczególnieniem właścicieli takowych.

Kursa Wieczorne w Instytucie (Konserwatorjum) Muzycznym Warszawskim. — W powołaniu się na poprzednie ogłoszenia, Instytut Muzyczny objaśnia, że zapisy na Kursu Wieczorne mogą być odnawiane z początkiem każdej serji nowego miesiąca, w którym to czasie przyjmowani będą kandydaci na też Kursu uczęszczać pragnący. Wykład nauk nowej serji rozpocznie się z dniem 7 (19) Marca r. b. i odbywać się będzie jak dotąd we wtorki i soboty od godziny 6-ej wieczorem. Opłata od kandydatów uczęszczać zamierzających na *Fortepjan, Skrzypce i Śpiew solowy*, wynosi rs. 5 miesięcznie za każdy przedmiot. Śpiew solowy na Kursach Wieczornych wykladać będzie profesor Konserwatorjum p. Franciszek *Ciafferi*. Życzący zapisać się na Kursu Wieczorne, mogą się zgłosić do Kancelarji Instytutu każdodziennie od godziny 9-ej do 12 z rana i od 5-ej do 7-ej po południu prócz dni świątecznych i galowych.

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Warszawa.

dnia 26 Lutego (10 Marca).

Wbrew twierdzeniu *Mémorial diplomatique*, jakoby kardynał Antonelli odpowiedział już na zakomunikowaną mu notę kanclerza austro-węgierskiego hr. Beusta do reprezentanta monarchji austro-węgierskiej w Rzymie, barona Trautmansdorffa, oświadczając, iż nowe kano ny dotyczą wyłącznie spraw kościelnych, — z Wiednia zapewniają, iż tam nie otrzymano dotąd żadnej odpowiedzi na wspomnianą notę. Z wczorajszego naszego telegramu okazuje się, że i na notę francuzkiego ministra spraw zagranicznych, hr. Daru, kardynał Antonelli odroczył odpowiedź do dalszego czasu.

W ogóle wiadomości polityczne są mniejszej doniosłości, do czego przyczyniają się ferje większej części zgromadzeń parlamentarnych z powodu zapust. Francuzkie ciało prawodawcze na pierwszym posiedzeniu po ferjach tych, zajmowało się kwestją równouprawnienia Algierji. W angielskim parlamencie rozpoczęte zostały rozprawy nad bitem agraryjnym dla Irlandji, które zajmą kilka dni, chociaż sama podstawa bilu mało jest napastowana. Włoski parlament jeszcze się nie zebrał, ale liczne czekają go projekta, a pomiędzy innemi ma być mu przedstawiony i wniosek co do zniesienia kary śmierci. Kwestja ta obiega obecnie prawie wszystkie reprezentacyjne zgromadzenia i w ogóle rządy oświadczają się za utrzymaniem tej kary, podczas kiedy opinja publiczna jest za jej zniesieniem. W Karlsruhe izba deputowanych uchwaliła jej zniesienie wszystkimi głosami z wyjątkiem 9, chociaż minister domagał się odroczenia tej kwestji przynajmniej do czasu rozstrzygnięcia jej przez parlament północno-związkowy, który właśnie w tej chwili rozbiera kodeks karny wspólny dla całego Związku.

Dzienniki berlińskie nadawały znaczenie wielkiej manifestacji opinji publicznej, obiadowi danemu w Monachjum dla ustępującego z gabinetu księcia Hohenlohe. Jak się okazuje na obiedzie tym znajdowało się 203 osób, a w tej liczbie tylko 41 deputowanych, podczas kiedy na zebraniu poufnem członków zgromadzenia reprezentantów, które odbyło się w dwa dni po tym obiedzie, i na którym jednogłosem przyjęto rezolucje wcale nieprzychylnie księciu Hohenlohe, było samych deputowanych 79.

W Hiszpanji karliści coraz bardziej przygotowują się do powstania, mianowicie na północy. Obawiano się, że republikanie połączą się z nimi, związek jednak tak sprzecznych żywiołów nie może być trwały i każde z tych stronictw pragnęłoby użyć drugie, jedynie za narzędzie dla osiągnięcia swych celów.

Z Lizbony stanowczo zaprzeczają wieści podanej przez tamtejszy dziennik *Commercio*, o nadzwyczajnych wojskowych środkach ostrożności, przyjętych przez rząd.

Telegramy

DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Paryż, 10 marca (26 lutego). Ciało prawodawcze, w przedmiocie interpelacji o Algierji, po oświadczeniu p. Olliviera, który przyrzekł wprowadzenie do Algierji zarządu cywilnego, jednogłosem przeszło do porządku dziennego.

Kolonja, 10 marca (26 lutego). *Köln. Ztg.* zamieszcza dodatkowy

rozdział do dekretu o prymasostwie papieża, według którego, papież w kwestjach wiary i moralności nie może się mylić.

(Correspondenz Bureau.)

Wiadomości telegraficzne.

* **Wiedeń, 7 marca (23 lutego).** W sferach dobrze poinformowanych zapewniają, że błędna jest wiadomość podana przez *Memorial diplomatique*, iż na notę rządu austriackiego do kurji rzymskiej w przedmiocie syllabusa papieżkiego, nadeszła już tu odpowiedź kardynała Antoniego. (Wolffs T. B.)

* **Wiedeń, 8 marca (24 lutego).** Izba deputowanych odrzuciła wniosek barona Petrinó, ażeby kwestja rozciągnięcia autonomji do wszystkich krajów przedlitawskich oddaną została do rozstrząsnięcia osobnej komisji. Przeciw wnioskowi temu głosowali także polacy galicyjscy, za takowym zaś deputowani z Bukowiny, Krainy i kilku członków ze środka izby. (Tamże.)

* **Peszt, 7 marca (23 lutego).** Ze źródła wiarygodnego zapewniają, że wiadomość podana przez rozmaite pisma, jakoby generał Klapka zamierzał rzec się wszystkich swoich urzędów i opuścić znowu Węgry, jest bezzasadna. (Tamże.)

* **Paryż, 7 marca (23 lutego).** Ciało prawodawcze zgromadziło się dziś znowu po krótkich ferjach. Na porządku dziennym znajdowała się interpelacja deputowanego Lehon w przedmiocie Algierji. Rozprawy toczyły się bez żadnego szczególnego wypadku. — Gazety ogłaszają list Montalemberta z 28-go lutego, w którym tenże oświadcza się z zupełnym uznaniem dla listu księdza Gratry i wyraża swój szacunek dla biskupa Dupanloup i księdza Gratry, „którzy mieli dość odwagi, ażeby wystąpić przeciw ultramontanismowi. Im to zawdzięczać należy,” powiedziano dalej w tym liście, „że Francja katolicka nie zacofa się tak bardzo w porównaniu z Niemcami, Węgrami i Ameryką.” Montalembert ubolewa, że stan jego zdrowia nie pozwolił mu wystąpić wraz z tymi mężami na widownię działalności; wynurza on nadzieję, że katolicyzm w Europie, jak to już stało się w Ameryce, potrafi poddać się nieuniknionym wymaganiom społeczeństwa nowoczesnego, bez narażania się na jakiegokolwiek zmiany w swych zasadach wiary i w przepisach moralności. (Tamże.)

* **Madryt, 6 marca (22 lutego).** Dziś wieczorem zgromadzi się większość dla naradzenia się nad właściwością upoważnienia rządu co do wprowadzenia w wykonanie praw organicznych. (Cor. H. B.)

* **Konstantynopol, 7 marca (23 lutego).** Statki pancerne egipskie przybyły tu dziś. — Roboty około nowych fortyfikacji w porcie Warny rozpoczną się w kwietniu. (Wolffs T. B.)

* **Londyn, 7 marca (23 lutego).** Na dzisiejszem posiedzeniu izby wyższej toczyły się rozprawy nad administracją kolonij. Rząd obstaje za odwołaniem do Anglii wojsk kolonialnych. — W izbie niższej Gladstone zaproponował drugi odczyt bilu agrarnego. Bryan postawił wniosek za odrzuceniem tego bilu, White zaś przemawiał na korzyść bilu. (Tamże.)

* **Londyn, 8 marca (24 lutego).** Rozprawy w izbie gmin nad bilem agrarnym dla Irlandji potrwają zapewne kilka dni. Zasada przyjęta za podstawę dla tego bilu, natrafia na bardzo mały opór. Drugi odczyt bilu mieć będzie miejsce prawdopodobnie we czwartek lub piątek. (Tamże.)

* (Biuro informacyjne o nędzy wyjątkowej). Wkrótce zacznie swą czynność nowo uorganizowane, staraniem osób prywatnych, za wiedzą i pozwoleniem władz miejscowych, *Biuro informacyjne o nędzy wyjątkowej*. Cel, który spowodował urządzenie rzeczoności biura jest podwójny. Pierwszy jest: czynnie i stale wyszukiwać przez wyłączenie ku temu przeznaczone siostry miłosierdzia nędzę prawdziwą — i bez względu na wyznanie, narodowość, stan i wiek, nieść jej w razach nagłych rychłą i skuteczną pomoc, za pośrednictwem niektórych dam znanych ze swego poświęcenia dla biednych i sióstr miłosierdzia. A także wywierać do takowej pomocy istniejące dobroczynne stowarzyszenia miasta Warszawy, wedle tego jak które z tych stowarzyszeń najstosowniej, wynalezioną nędzę wedle swego specjalnego przeznaczenia jest w obowiązku i możności, dać takową pomoc. Drugi cel uorganizowania biura informacyjnego jest: aby o familiach lub nędzy pojedynczej, którym istniejące dobroczynne stowarzyszenia nie będą mogły

przyjść w pomoc w sposób dostateczny, podawać do wiadomości publicznej za pośrednictwem gazet. Ogłoszenia takowe będą stałe, w pewne dni w tygodniu w tychże pismach, pod osobną rubryką, tak aby każdy czytający zawsze z łatwością takowe ogłoszenie mógł znaleźć. Nazwiska lub inicjały biednych wraz z ich adresami, publikowane będą tylko po przekonaniu się przez wizyty sióstr miłosierdzia o rzeczywistości nędzy. Publiczność jest proszona kiedy zechce nieść ofiary biednym w skutek takowych ogłoszeń, przedewszystkiem sama je biednym odnosić. O ile to będzie możebne, adresa nieszczęśliwych będą wskazywane we wszystkich częściach miasta, tak aby każdemu dobrej woli odległość nie była przeszkodą. Co się tyczy ofiar, które dobroczynne osoby nie mogłyby same odnieść lub odesłać biednym, biuro informacyjne przyjmie na siebie pracę oddawania takowych, dając pod tym względem następane zastrzeżenia. Osoby dobroczynne będą mogły swe ofiary składać lub przysyłać do redakcyj gazet, lub do kancelarji biura informacyjnego, ulica Jasna N. 4, w mieszkaniu pani Izabeli Piłsuckiej. Biuro uprasza redakcje, które nie odmówią nieść pomoc nieszczęśliwym, aby ofiary składane w takowych, były, po najrychlejszej publikacji, wraz z numerem gazety w której publikacja uczyniona została, do kancelarji biura informacyjnego odsyłane. Ofiary składane do kancelarji biura będą w następujący sposób przyjmowane: Kiedy są czynione osobie, osoba składająca ofiarę sama własnoręcznie do księgi sznurowej przychodu takową zapisze; kiedy są przysyłane, w takim razie tylko w opieczętowanej kopercie będą przyjmowane z adresem biura i ilością ofiary na kopercie do skrzynki opieczętowanej. Takowe pakietki tylko w obec trzech osób do składu biura należących będą otwierane i niezwłocznie do księgi przychodu wpisywane. Dwa razy w miesiąc, biuro informacyjne będzie robiło publikację o ofiarach, które wprost do niego przysyłane były. Co do rozdawania ofiar w gotówce za pośrednictwem biura, to takowe będą wręczane biednym przez jedną z dam należącą do składu biura, wspólnie z jedną z sióstr miłosierdzia — to jest zawsze przez dwie osoby. Księgi sznurowe przychodu i rozchodu będą zawsze otwarte dla każdej osoby z publiczności, życzącej widzieć lub sprawdzić takowe. Biuro, ofiary do rozdawania przyjmować będzie tylko dla tych osób, których nędzę samo sprawdziło, lub ofiary bez wyznaczenia osób do uznania biura samego dla rozdania powierzone. Oprócz wyżej streszczonego celu i pracy, w żadnym innym kierunku biuro swej działalności publiczności ofiarować nie może. A mianowicie: próż biednych przesyłanych do biura przez osoby prywatne dla sprawdzania rzeczywistości treści próż takowych, przyjmować nie będzie; — zarówno na wszelkie korespondencje, rekomendacje, zalecenia piśmienne — piśmiennie odpowiadać nie będzie, nie mając do tego środków dostatecznych. Z dobrej rady, lub wskazania na nędzę prawdziwą o której by biuro nie wiedziało, korzystając z wdzięcznością będzie. Zastrzega się przytem, iż w swych publikacjach biuro więcej, nad 15 lub 20 adresów biednych w tydzień, ze skutkiem prawdziwym dla tychże ogłaszać nie może — i że w wyborze tych imion — będzie się tylko większością prawdziwej nędzy kierować. Znając gorliwość warszawskiej publiczności dla każdej pięknej myśli, biuro informacyjne o nędzy wyjątkowej uprasza publiczność — nie tyle o wielkość datków, jak o stałe współdziałanie w tym przedsięwzięciu. Niech ofiary będą małe, lecz niech za rok nie można będzie powiedzieć że ustały, bo nędza na nieszczęście nigdy nie ustaje.

(Przedstawienie amatorskie). Do *Warsz. Lwów.* piszą pod 22-go lutego z Kalisza: „Wczoraj, 21 lutego, w teatrze Trapszy dane było przez amatorów na korzyść ubogich, pierwsze ruskie przedstawienie. Dawano trzy znane powszechnie sztuczki: „Kłopotliwa babunia,” „Sól małżeństwa,” i „Bilet na loterję Szymanów i Seroki.” Wszystkie trzy sztuczki były wykonane przez amatorów bez zarzutu. Szczególnia odznaczyli się panie: M. A. Szilliotowowa, M. Kartaszewska i Grawe, a z mężczyzn: A. E. Rychter i znany publiczności warszawskiej z przedstawień amatorskich E. T. Koni, który doskonale odegrał dwie małe role. Szczególny hołd powinna złożyć publiczność kaliszka pani Szilliotowowej, z inicjatywy której uorganizowało się to przedstawienie, które, jak należy się spodziewać, nie będzie ostatniem. Słyszeliśmy, że czystego dochodu dla ubogich będzie przeszło 200 rs., co, — ze względu na rozmiary teatru Trapszy, — jest bardzo znacznem.”

(Wiadomości gospodarskie). Według korespondencji z m. marca z powiatu garwolińskiego (guber-

nja siedlecka) do *Gaz. Handl.*, nadzieje na urodzaje w r. b. w okolicach tamtejszych są najlepsze, mrozy ziemię ściśnieły i oziminy pod śniegiem dobrze się trzymały. Wprawdzie w początku jesieni ciągle odwilż i ciepła wzbudzały pewne obawy o zasiewy ozime, lecz dziś już, gdyby tylko pogoda wiosna i dobre lato posłużyły, można jak najlepiej rokować o urodzajach roku bieżącego. Ceny zboża nader niskie o kop. 60 — 90 niższe od warszawskich, ostateczność tyko zmusza rolników do sprzedaży. Paszy podostatkiem, dla tego inwentarz drogi, a chociaż znaczna liczba bydła i koni wystawia się na sprzedaż, pokupu na nie jednak nie ma.

(*sauryerek*). Dziś rano zimno docho-dził do 9 stopni, i odwilż dotąd nie pokazuje się. Według miejscowego ludowego przekonania, jeżeli dziś w dniu 40 męczenników będzie mróz, to potrwa on jeszcze 40 dni. Ale termin ten zdaje się za długi, i zapewne zimno ograniczy się na nieznacznych przymrozkach. Wisła pod Warszawą oczyściła się, lecz w górze pod Siekierkami utworzył się zator; należy spodziewać się wznowienia kry, która szła przez całą noc. Woda na Wiśle opadła na 3 stopy.

— Jeżeli dzień wczorajszy upłynął bez żadnych szczególniejszych faktów, a część publiki przypatrząca się z żelaznego mostu falom Wisły oczyszczonemu z lodów, mogła porównywać do nich swoje marzenia i... gotówkę, które spływały „jak te fale w karnawale”, za to wieczór wczorajszy dostarczył aż trzech obfitych do rozrywki materiałów. Jednocześnie albowiem, odbywał się koncert p. A. Koman w reśursie obywatelskiej, gdy na scenie teatru rozmaiłości grano pierwszy raz nową, oryginalną, trzyaktową komedję pani Mellerowej p. t. „Wanda,” a w sali dobroczynności pełniło się amatorskie, na rzecz ubogich widowisko. Teatr amatorski powiódł się doskonale. JW. Hrabia Namiestnik zaszczycił przedstawienie obecnością swoją, a publiczność całkowicie napełniła, nie wielką wprowadzić salę.

Najprzed przedstawiono trzyaktową komedję Scribego „Oskar”, którą przetłumaczył na polski język p. Stanisław Bogowski, a która znowu ożywiła niezmiernie gra pani Natalji Bogowskiej w roli subretki.

Pomiędzy tą komedją a przysłowiem „Piękne za Nadobne” napisanem oryginalnie przez p. Dzikowskiego, — p. Al. Chodecki deklamował przy akompaniamencie własnym, aż trzy poezje, napisane przez prawdziwe utalentowanie pióra E. Wasilewskiego, Deotymy i Mirona oraz fragment z Bożkiej komedji Dantego.

Wystawieniem tych komedji i całą częścią reży-serską zajmował się b. dyrektor teatru, p. Jan Jasiński.

O koncercie powiemy przedewszystkiem, że zgromadził nader znaczną liczbę słuchaczy, chociaż albowiem nie wszystkie miejsca w obszernej sali zajęte zostały, przecież sala ta zagęszczona mocno słuchaczami, nawet po za obrębem filarów, wyglądała poważnie. Sam program wykonany został pomysłnie — ta jednakże, bardzo ważna zaszła w nim odmiana, że zamiast dwóch numerów, które miała śpiewać pani Dowiakowska, pp. Horbowski i Dzierżanowski (baryton i tenor), wykonali inne jakies arje. Głosy obydwóch tych amatorów, jakkolwiek nie zbyt silne, posiadają jednak dosyć wyrobienia i snąc podobaly się publiczności, gdyż nagradzała je oklaskami. Gra samego koncertanta, żywa, ognista choć zawsze jeszcze nie dość poprawna, sprawiła teraz jak zwykle silne na słuchaczach wrażenie; sądzimy że p. A. Koman, jako skrzypek, ma niespo-litą przyszłość przed sobą, gdyż posiada wszystko co Bóg artyście daje, a niedostatek wykonania — to rzecz nabyta i prędzej czy później, zniknie w szlachetnej, pełnej ducha grze tego wirtuoza. Na fortepianie grał drugi Koman, Henryk — gra to oddawna znana, czysta, jasna i ceniona wysoko.

— „Wanda” pani Mellerowej, znanej już nieco autorki scenicznej, przepelniała wczoraj salę rozmaiłości, i nie dziwi! Takie dwa na afiszu nazwiska, jak pani Modrzejewskiej i Żółkowskiego, zestawione razem, ręczą za powodzenie jeżeli nie sztuce to kaside — chociaż i dla sztuki robią one wszystko co tylko zrobić można...

— Nie wiemy doprawdy, jakimby, najgrzeczniejszym, najdelikatniejszym sposobem, powiedzieć autorce „Wandy”, że ta jej komedja jest słabym i niedonoszonym plodem. A jednak, powiedzieć to trzeba koniecznie, tem bardziej autorce, która posiada zdolność widoczną i lepsze już, od tej ostatniej, dawała na scenę prace.

W trzech-aktowej „Wandzie” jest czystego materiału na dwa zaledwie akty, gdyby wyrzucić z niej część przynajmniej, dobrą może, lecz wcale sztuce niepotrzebnych rozpraw, które nie są balastem,

lecz ogromnym, niezdolnym pomieścić się w jej ramach ciężarem. Jest to już wprawdzie właściwością wszystkich prawie poczynających pisarzy, że nie mogą się oprzeć chęci popisania się przed czytelnikiem czy widzem, głębszymi myślami, dowiecniejszymi frazesami, nie pytając czy one są odpowiednie do ram w jakie je gwałtem wpychają. Te właściwość a szczerze mówiąc, grubą wadę, mają wszystkie dotąd nam znane utwory sceniczne pani Mellerowej — w żadnym jednak, nie spotkał się jej rozwiniętej tak silnie jak w „Wandzie”. Prawda że tu sama strona tendencyjna sztuki, zawarta w dwóch postaciach: pracowitej nauczycielki i próżniaczki, i samowolnej panny milionerki, zagnęła już koniecznie autorkę do wyrażenia pewnych przekonań moralnych i społecznych — lecz mogłaby być wyrażona raczej w samej sile faktów, w mniej obfitych i nie tak długich tyradach. Chcąc w krótkości a sumiennie ocenić nową komedję, powiedzieć trzeba że pomysł jej dobry — lecz układ sceniczny słaby i wymuszony; są tam pomysły do sytuacji dramatycznych nawet — lecz przeprowadzone niezręcznie — osoby wchodzą na scenę lub z niej wychodzą dowolnie, nie z konieczności logicznej — a już modus rozwiązania przez podsluchiwanie rodziców, ukrytych w altanie, rozmowy bohatera i heroiny — odwieczny zużyty i tak słaby, że nawet obecność Żółkowskiego, niezdolna ożywić sytuacji mającej przecież być silną, stanowczą, bo zakończającą sztukę.

Pani Modrzejewska odegrała rolę Dalji z wykonaniem i talentem właściwymi tej artystce, lecz ani ona, ani wyborny Oliwa (Żółkowski) nie czuli się żywymi osobami dramatu w którym życia nie ma — a jest natomiast lekcja moralna, nużąca, choć prawdziwa, czasem, niekiedy, ubarwiona kwiatkiem świeżego dowcipu, jak ta „margeritka” naprzykład, o której autorka powiada że jest kwiatem właściwie ubierającym kapelusze meżatki niż dziewczycy, bo... przypominając rumianek! Możeby „Wanda” zyskała wiele w przedstawieniu scenicznym, gdyby pani Modrzejewska mogła grać obiedwie w niej role: tytułową i Dalję, gdyż pierwsza z nich bardzo ważna, nie znalazła w pani Przedpełskiej odpowiedniej przedstawicielki. Panowie: Tatkiewicz, Grzywinski i Szymanowski, jak również pani Niewiarowska, wypełnili zdołnie i sumiennie swoje zadania i nie ich wina, jeżeli sztuka blado i bez życia wyszła. A szkoda! bo sam pomysł jej dobry a prowadzony swobodnie i nie tak pretensjonalnie, mógł być utworzyć bardzo piękne i niepospolite nawet dzieło. Przypuszczamy autorkę za sąd nasz, surowy może — lecz mamy zasadę oszczędzać tylko nieudolność zupełną — ludziom zaś talentu, w których moralne siły wierzymy — prawdę, choćby i przykrą, mówić zawsze zwykliśmy.

Autor, znany w piśmiennictwie tutejszem pod pseudonimem „Józefa z Mazowsza”, napisał czteroktów dramata wierszem, który podobno ma się ukazać w szpaltach jednego z pism perjodycznych.

Drugi odczyt Dra Zygmunta Węclewskiego „O sztuce greckiej i chrześcijańskiej” odbędzie się w niedzielę, dnia 1 (13) marca o godzinie 1-ej z południa w sali resursy obywatelskiej. Bilety po 30 kop. w księgarni Wolfa i Gebethnera i w dniu odczytu przy kasie.

Jeszcze jeden prelegent zapowiada swoje odczyty w sali dobroczynności: jest nim znany geograf i b. profesor b. szkoły głównej, Dr. Julian Kotkowski.

Z nastaniem cieplejszej pory mnożą się rozmaite rozrywki — dowiadujemy się że i strzelnica w ogrodzie saskim niebawem już, bo! od przyszłej niedzieli otworzona dla publiczności zostanie.

W dniu onegdajszym, w drukarni Bankowej, Seweryn Kowalewski drukarz, lat 55 wieku liczący, a także na rynku za Żelazną Bramą, Abram Pozner, kupiec i w domu pod Nr. 1149, Ignacy Jagielski, wyrobnik, lat 69 wieku liczący, nagle zmarli. O czem w celu wyprowadzenia śledztwa sąd zawiadomiono.

W cyrkule Sobornym, w domu pod Nr. 545, Aleksandra Krasowska, żona urzędnika, urodziła troje dzieci płci żeńskiej, z których jedno nieżywe, dwoje pozostałych i matka znajdują się w pożądanym stanie zdrowia.

W cyrkule Łazienkowskim, w domu pod Nr. 1634, w mieszkaniu stróża, w skutku wypadnięcia z palącego się pieca główni na podłogę, zapaliło się kilka sztuk odzieży, lecz ogień natychmiast przez mieszkańców ugaszonym został bez wszelkich uszkodzeń w zabudowaniu.

Kursa monet zagranicznych w Warszawie.
Za talar wczoraj rs. 1 kop. 22 dziś rs. 1 kop. 22.
Za frank „ „ „ 34 „ „ „ 34.
Za złoty ren., „ „ „ 68 „ „ „ 68.
NB. Wiadomość ta nie pochodzi z urzędowego źródła i może tylko służyć za wskazówkę.

* (Podróż J. C. W. Wielkiego Księcia Aleksandra Aleksandrowicza). Czytamy w gazecie „Golos”: „Powiadają, że dla zamierzonej w tym roku podróży morskiej Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Aleksandra Aleksandrowicza, ministerstwo marynarki przygotowuje statki: korwetę „Wariag” i kliper „Zemczug”.

* (Wystawa towarzystwa zachęty dla artystów). Na wystawę stała towarzystwa zachęty dla artystów w Petersburgu, przysłane już zostały komitetowi towarzystwa obrazy i rysunki, które mają ubiegać się o następujące premja wyznaczone na rok bieżący i mające być rozdane w marcu: premium Jego Cesarskiej Wysokości Wielkiego Księcia Cesarzawicy Następcy Tronu, za obraz rodzajowy z życia ruskiego, sześćset rs., i za kraj obraz z natury ruskiej — czterysta rs.; dwa premja komitetu towarzystwa za obraz rodzajowy i za kraj obraz — po dwieście rs. każde. Oprócz tego jest sześć premjów W. L. Naryszki: za rysunki ornamentowe w zastosowaniu do przedmiotów produkcji przemysłu: a) ołtarzyk z drzewa, w stylu ruskim z XVII wieku, i do tego ołtarzyka, w tymże stylu, lampa; b) przyrząd miedziany dla biurka do pisania: lichtarze, kałamarz, pieczęć, nóż i popielnica, i c) piec kałowy, ze wzorami kolorowymi malowanymi i z drzwiczkami metalowymi z okuciem ozdóbnym. Na wszystkie trzy przedmioty pominięte przeznaczają się po dwa premja na każdy: pierwsze premjum w wysokości dwustu, drugie zaś stu rs.

* (Zwinięcie wydziału cenzury). Z Mitawy pisał do „Riz. Gaz.” o ostatecznym zwinięciu miejscowego wydziału cenzury co następuje: Po cząwszy od dnia 31 stycznia (12 lutego) r. b., wszystkie utwory prasy mitawskiej ulegają cenzurze ryjskiej.

* (Atlas Cesarstwa ruskiego). Czytamy w „S.-Pet. Wied.”: Wyszła niedawno w Gotha atlas geograficzny szkolny Cesarstwa ruskiego, ułożony przez p. Stockmana, nauczyciela geografji w jednym z zakładów naukowych ruskich. Atlas ten przeznaczony jest dla uczniów jako pomoć do uczenia się geografji w domu. Atlas pominięty wydany został przez zakład geograficzny J. Pertesa w Gotha, lecz pomimo to, ruskie nazwy miejscowości i rzek wydrukowane są ze wszelkich miar dokładnie.

* (Pożary). Z najpoddanniejszego sprawozdania ober-policmajstra petersburskiego okazuje się, że wszystkich pożarów, w gaszeniu których brała udział straż ogniowa, było w Petersburgu w 1868 roku: pożarów zewnętrznych 144, wewnętrznych 138, palenia się sadz w kominach 61, alarmów bezzasadnych 50. Razem 393.

* (Ofiary). „Golos” otrzymał następujące zawiadomienie: „Znany nasz fabrykant rełsów M. J. Putilow ofiarował na korzyść projektowanego „towarzystwa pomocy dla ubogich uczniów instytutu technologicznego” tysiąc rs., przyczem podpisał się pod ustawą w liczbie założycieli. Oprócz tego, na obiedzie technologów, wyprawionym 8-go lutego, w restauracji Borela, zebrano 206 rs., które wraz z 50 rublami, pozostałymi z sumy przeznaczonej na obiad, włączone zostały także do kapitału ogólnego ofiarodawców, z przeznaczeniem ich wszelakoż na cel specjalny — udzielania zapomóg dla niezamożnych technologów, którzy ukończyli już w instytucie kurs nauk.”

KORRESPONDENCJA DZIENNIKA WARSZAWSKIEGO.

Paryz, 2 marca.

Paryz odpoczął sobie wczoraj na jeden dzień. Pozbył się on na ten dzień wszelkich trosk politycznych, oddychał całymi piersiami powietrzem wiosennym, i wesoly jak słońce, które zdawało się brać udział w uroczystości, obchodził swój wtorek tłusty z werwą, jakiej nie widzianno już w nim oddawna. Bulwary, kawiarnie, bale — wszędzie gromadziły się tłumy publiczności ożywionej wesołością właściwą paryżanom: zdawało się, że każdy zapomni o troskach dnia poprzedniego, oraz o kłopotach dnia, który miał nastąpić po zabawach, o cierpieniach dotkliwych poddusza i o męczarniach nędzy i braku zatrudnienia. Paryz śmiał się, tańczył, śpiewał, nie troszcząc się o tem, że zabraknie może jutro chleba w domu, że w dniu jutrzejszym, właściciel bez litości wyrzuci z mieszkania na bruk żonę i dzieci, że straszna nędza zapuka jutro do jego drzwi jak wilk zgłodniały. Paryz napił się wczoraj z Lety wody zapomnienia.

Śledztwo w sprawie sprzysiężenia trwa w dalszym ciągu. Powiadają w sądzie, że listy od Mazziniego znalezione zostały w mieszkaniu jednej z osób aresztowanych, i że listy te są dostateczne dla

sformułowania oskarżenia. Ciekawa rzecz, co mówią te listy, które uchodzą naturalnie za kompromitujące, jak to zwykle robią tu za każdym razem, kiedy chodzi o korespondencję z głośnym agitatorem włoskim.

P. Tabac, t. j. obywatel Tabac, każe mówić o sobie, albo raczej mówi sam o swej wielkiej i nieprzedajnej indywidualności w dzienniku również nieprzedajnym i również wzniosłym, noszącym nazwę „Marseillaise”. P. Tabac nie posiada się ze złości z tego powodu, że prasa francuska okazuje sympatję dla rządu ruskiego i dla reform dokonanych lub dokonywających się w cesarstwie ruskim. P. Tabac żąda, ażeby zasiągnęte było jego zdanie, gniewa się o to, że można obejść się bez jego rad, i spotwarza z gwałtownością prawdziwie demokratyczną tych panów, którzy są korespondentami dzienników liberalnych i podają wiadomości dokładne o tem, co się dzieje w Rosji. P. Tabac lży każdego, lecz powiada, że przeciwnie on jest lżony. Daje on obecnie poparcie demokracji polskiej, tak jak gdyby istniała demokracja polska, że pominiemy już tę okoliczność, iż Mierosławski, w swym „liście do majora Braze-wicza”, nie dał bynajmniej dowodów zbytniej czułości dla p. Tabaca i opowiedział nawet o niektórych manipulacjach z funduszami rewolucyjnymi, dowodzących, że p. Tabac nie wyszedł z tej sprawy z czystymi rękami. P. Tabac staje jako człowiek nieprzedajny w obec organów radykalnych francuzkich. Trudno przypuścić, ażeby nie wiedzianno we Francji, iż ten człowiek „nieprzedajny” wypędzony został z Paryża przez p. Guizota, ministra króla Ludwika-Filipa, a to z powodu gwałtu, jakiego p. Tabac dopuścił się na osobie pewnej młodej osoby. P. Tabac nie mówi także nic o tem, że wypędzony został z Drezną w 1848 roku za przywłaszczenie sobie 8,000 talarów na szkodę pewnego kupca tego miasta. X.

Austria i ziemie słowiańskie

* (Żywiół niemiecki w Węgrzech).

Z Pesztu piszą pod datą 2-go marca do „Köln. Ztg.”: „W przedmiocie słusznego uwzględnienia bytu i oświaty żywiolu niemieckiego w Węgrzech, pokładano wielkie nadzieje w ministrze wychowania publicznego baronie Eötvösie. Zdaje się atoli, że nadzieje te nie urzeczywistnią się. Wpływ jego na wychowanie publiczne jest wprawdzie ograniczony, i w razie podniesienia się szkół ludowych w Węgrzech, nie będzie on mógł zdziałać nic na korzyść żywiolu niemieckiego, tak samo jak nie jest on w stanie zwyciężyć manji wychowania na sposób francuzki w rodzinach szlacheckich. Z tych ostatnich, jedynie bardzo nieznaczna mniejszość osmiela się powierzać wychowanie swych dzieci niemieckim guwernantkom i nauczycielom, tendencja bowiem polityczna i moda wywierają wpływ tyrancki. Mysł założenia w Peszcie, dla niemców węgierskich, uniwersytetu niemieckiego, lub przynajmniej fakultetów teologicznego i filozoficznego, rozbiła się opór ze strony barona Eötvösa, i dla tego to powodu tu-tejsza młodzież szkolna niemiecka zwraca znowu coraz bardziej swe oczy na uniwersyteta w Niemczech, zwłaszcza zaś w Prusach. Synod jeneralny wyznania augsburskiego, który odbył się w Peszcie w październiku r. z., postanowił, ażeby istniejące oddawna w uniwersytetach niemieckich stypendja dla młodzieży węgierskiej, z których mało korzystano w ciągu kilkunastu lat ostatnich, zrobione zostały przystępniejszemi, i ażeby studentom uboższym ułatwione zostało pobieranie nauk w Niemczech. Baron Pronay, inspektor jeneralny ewangelickich kościołów i szkół w Węgrzech, który poświęca się oddawna studjom nad wiedzą niemiecką i nad sztukami pięknymi niemieckimi, udał się w tym celu do Berlina. Pronay jest autorem i wydawcą wspaniałego dzieła ilustrowanego o narodowościach w Węgrzech, za które król pruski Fryderyk-Wilhelm IV udzielił mu wielki medal za sztuki piękne i za umiejętności. Na szczęście, nie on jeden tylko popiera na teraz idee przyjazne dla żywiolu niemieckiego. Stronictwo działające w tym kierunku jest czynne nawet w prasie politycznej i belletrystycznej, jakkolwiek natrafia na silny opór.”

Prusy i Niemcy.

* (Sprawy bawarskie.) Niektóre dzienniki pruskie mówią o bankiecie wydanym przez miasto Monachium dla p. Hohenlohe, ministra uwolnionego z posady, i usiłują nadać tej demonstracji pewne znaczenie. Tymczasem rzecz się tak miała. Stronicy księcia Hohenlohe chcieli wywołać demonstrację na jego korzyść. Zebrali się oni w liczbie 203 osób, co nie jest nic nadzwyczajnego w mieście mającem przeszło 100,000 mieszkańców. Po między temi 203 osobami znajdowało się 41 depu-

meźkie; w październiku — o furaz, maszyny do sycia, i pieczywo w różnych piekarniach; w listopadzie — o materiały piśmienne, wyroby porcelanowe, fajansowe i szklane, i wyroby nowego srebra; w grudniu — o książki i nuty. Nadto w roku bieżącym zarząd wszedł już w stosunek rabatowy z aptekarzami, o wyroby pieczętarskie i o pieczywo z nową piekarnią p. Łapińskiego.

Sposobem rabatowym sprzedano: Węgla za rs. 5,613 k. 40, co przyniosło zysku rs. 489 k. 78 1/2. Wyrobów tabaczknych za rs. 3,379 k. 95, co przyniosło zysku rs. 337 k. 99 1/2. Oleju i nafty za rs. 2,692 k. 21 1/2, co przyniosło zysku rs. 227 k. 14 1/2.

Drzewa za rs. 1,683, co przyniosło zysku rs. 134 k. 64.

Mydła i świec lojowych za rs. 1,030 k. 78, co przyniosło zysku rs. 30 k. 93.

Obuwia za rs. 702 k. 10, co przyniosło zysku rs. 48 k. 44.

Mleczywa za rs. 684, co przyniosło zysku rs. 46 k. 9 1/2.

Towarów norymberskich za rs. 634 k. 92 1/2, co przyniosło zysku rs. 31 k. 75.

Ubrania za rs. 459, co przyniosło zysku rs. 45 k. 90.

Warzywa za rs. 262 k. 24, co przyniosło zysku rs. 13 k. 12.

Książki i nuty za rs. 227 k. 53, co przyniosło zysku rs. 22 k. 75.

Materiały piśmienne za rs. 174 k. 21 1/2, co przyniosło zysku rs. 12 k. 56 1/2.

Owsa i siana za rs. 129 k. 75, co przyniosło zysku rs. 6 k. 48 1/2.

Maszyn do sycia za rs. 111 k. 55, co przyniosło zysku rs. 6 k. 69 1/2.

Wyrobów porcelanowych za rs. 53 k. 47, co przyniosło zysku rs. 2 k. 68.

Pieczywa za rs. 52 k. 86, co przyniosło zysku rs. 5 k. 42 1/2.

Wód mineralnych za rs. 51 k. 45 1/2, co przyniosło zysku rs. 10 k. 32.

Wyrobów z nowego srebra za rs. 17 kop. 45, co przyniosło zysku rs. 3 kop. 14 1/2.

Nadto rabat na maće rsr. 18 kop. 63 1/2.

W ogóle sprzedano sposobem rabatowym za rsr. 17,959 kop. 97 1/2, i zysku ztąd osiągnięto brutto rsr. 1,494 kop. 50 1/2. Ze zaś wydatki na interes rabatowy wyniosły w ogóle rsr. 200, przeto czysty zysk z interesu rabatowego wynosi rsr. 1,294 kop. 50 1/2, czyli od obrotu handlowego wypadła procent 7 1/5 0/10.

Umowy były zawierane tylko z takimi odstawcami, u których sprzedaż odbywała się po cenach stałych; przedmioty zbytku i napoje spirytusowe wyłączone były z tej operacji.

Bilans stowarzyszenia spożywczego „Merkury” na dniu 31 grudnia 1869 roku.

Masa czynna.

Table with 2 columns: Rsr. kop. and items like 'W kasie gotowizna', 'W sklepach', 'W papierach publicznych'.

Ogół masy czynnej 19,898 68 1/2

Masa bierna.

Table with 2 columns: Rsr. kop. and items like 'Kapitał obrotowy', 'Kapitał rezerwy', 'Sklady'.

Ogół masy biernej 17,453 68 1/2

Przewyżka zatem w masie czynnej

czyli zysk 2,445 —

Rezultat ten objaśnia się w następujący sposób:

Przychody (brutto) wynosiły 5,408 59

Wydatki:

Wydatki ogólne: (opłata gildy, a-

sekuracje, opał, światło, przewóz towarów) 691 76 1/2. Utrzymanie biura 403 97. Płace służbie w sklepach 1,102 68. Najem lokali 619 91 1/2.

Na umorzenie części wartości inwentarza, przedwstępnych i innych jednorazowych kosztów w ciągu 10 lat 5 0/10, za półrocze od sumy 2,275 rsr. 8 1/2 kop. 113 76

Na umorzenie w 2-ach latach wydatku 126 rsr. na marki 25 0/10 31 50

Razem wydatków 2,963 59

Czysty zysk jak wyżej wynosi rsr. 2,445.

Suma ta stanowi 4 0/10 od sum całego obrotu zakupów członków i w tej wysokości udziela się dywidenda.

Przy założeniu było członków 941, w ciągu półrocza przybyło 245, razem 1,186. Opuszcilo stowarzyszenie dla różnycn powodów osób 50.

RZEWODNIK WARSZAWSKI

Warszawa, dnia 26 Lutego (10 Marca).

Kalendarz. W sobotę 28 lutego (12 marca), — św. Grzegorza pap. Słońce wsch. o godz. 6 min. 24; zach. o godz. 5 min. 57.

Stan pogody. Dziś z rana zimna — 8 0/6 R. Wczoraj: Barometr w milimetrach 742.2 739.8; Termometr Reaumura — 3.8 — 0.7; Stan nieba pochmurny; pochmurny.

Największe zimno — 7 0/3 R. Najmniejsze zimno 0 0/3 R. Wysokość wody na Wiśle stóp 12 cali 10.

Widowiska.

WIELKI TEATR. — Dziś, we czwartek, dramat w 5-ciu aktach (9-u obrazach), Kupiec wenecki. — Osoby: Doża wenecki — p. Surewicz; Porcja, bogata dziedziczka — pani Palinska; Nerysa jej powiernica — pani Ostrowska; Książę marokański — p. Czejński, Książę aragoński — p. Piasecki — (obadwaj ubiegający się o rękę Porcji); Antonio kupiec wenecki — p. Stolpe; Bassanio — p. Świeszewski, Solanio — p. Dąbrowski, Salario — p. Szymanowski, Graciano — p. Grzywiński, Lorenzo — p. Tatarkiewicz — (wszyscy 5-ciu przyjaciele kupca); Shylok — p. Królikowski; Jessyka jego córka — panna Żółkowska; Tubal jego przyjaciel — p. Boczkowski; Lancelot Gobbo służący Shyloka — p. Chomiński; Stary Gobbo ojciec Lancelota — p. Damse; Salerjo posłaniec z Wenecji — p. Adler; Baltazar domownik Porcji — p. Szober; Leonardo domownik Bassania — pan Sejde; Służący Antonia — p. Kruszeński. — W 2 akcie Tańce: Arlekinada i tarantela. — Jutro, w piątek, opera Norma, przez artystów włoskich; abonentament zawieszony. — Wczoraj, we środę, dawano operę Norma, przez artystów włoskich, było osób 522.

TEATR ROZMAITOŚCI. — Jutro, w piątek, komedja Wanda. — Wczoraj, we środę, dawano komedję Wanda, było osób 752.

W SALI RESURSY OBYWATELSKIEJ. — Pojutrze, w sobotę, odbędzie się Koncert Aleksandra Zarzyckiego. Program: Sonata op. 58, Beethovena; Cyganka, wiersz Bałuckiego (pani Modrzejewska); „Allegro de concert” (op. 46), Chopina; Romans, Schumana; Etude (E-mol), Henselta; „Sarabande et Possepied”, Bacha; Berceuse, Zarzyckiego; Valse-caprice, hr. Wielhorskiego; „Nad potokiem”, wiersz Deotymy (pani Modrzejewska); a) Rapsodia N. 13, Liszta, i b) „Marche militaire”, Schuberta, (układ Tausiga). — Cena miejsc: numerowane w pierwszych rzędach rs. 2 kop. 5, w dalszych rsr. 1 kop. 55, nienumerowane kop. 60. — Początek o godzinie 8-iej wieczorem.

GABINET ZOOLOGICZNY (w pałacu Kazimierowski). — Otwarty w Niedziele i Czwartki.

MUZEUUM SZTUK PIĘKNYCH (w pałacu Kazimierowski). — w pawilonie na lewo, we Czwartki i Niedziele bezpłatnie, od godz. 10-iej rano do 2-iej po południu.

WYSTAWA TOWARZYSTWA ZACHĘTY SZTUK PIĘKNYCH (w hotelu europejskim). — Codziennie, od godziny 10 rano do wieczora. — Cena wejścia kop. 15; w niedziele zaś i święta kop. 5.

W DOMU GRODZICKIEGO (na Krakowskim-Przedmieściu w lokalu zajmowanym poprzednio przez cukiernię Grohnerta), — Dziś i codziennie, będzie się odbywać przybyła do Warszawy Dziewica olbrzym „Flora”, piękność reńska z kolonii nad Renem. — Widzieć można codziennie od godziny 11 rano do 9 wieczorem. — Cena miejsc: 1-sze kop. 30 i kop. 5 na ubogich, drugie kop. 15; — dzieci do lat 10-u placą połowę ceny.

ALKAZAR (przy ulicy Królewskiej). — Dziś i codziennie

przedstawienia izraelskiej trupy dramatycznej, w języku niemieckim. — Początek o godzinie 7 1/2 wieczorem.

* Przyjechał do Warszawy: generał-lejtnant Cymermann, z Petersburga.

* Dnia 25 (9) b. m. i roku, chorych w 8-u cywilnych szpitalach: przybyło 101, wyzdrowiało 57, umarło 9, pozostało 2067 (mężczyzn 1031, kobiet 1036) z nich w szpitalu starozakonnych mężczyzn 187, kobiet 177.

* Dnia 25 (9) bież. mies. i roku, urodziło się: chrześcijan: płci męskiej 7, płci żeńskiej 5; starozakonnych: płci męskiej 4, płci żeńskiej 4, razem 20; — zawarło śluby małżeńskie: par: chrześcijan —; starozakonnych —; — umarło: chrześcijan: płci męskiej 8, płci żeńskiej 8; starozakonnych: płci męskiej 3, płci żeńskiej 3, razem 22.

Ceny Targowe.

Table with columns: RODZAJ PRODUKTOW, Czwartek, Korzec od — do, rsr. kop., ruble sr. i kopiejki. Items include Pszonica, Żyto, Jęczmień, Owies, Groch polny, Kartofle.

KURSA TELEGRAFICZNE

Table with columns: Wzrosty, Kursy telegraficzne, Agentury Rudolfa Okręt, Petersburg, d. 25 Lutego (9 Marca) 1870 r. Items include Weksle na Londyn, Amsterdam, Hamburg, Paryż, Berlin.

KURSA TELEGRAFICZNE

Table with columns: Z BERLINA, Z WIEDNIA, Z PARYZA. Items include Bilety Baaku Rosyjskiego, Weksle na Warszawę, Petersburg, Londyn, Paryż, Hamburg, Wiedeń, Listy Zastawne, Obligacje Skarbowe, Akcje dróg żelaznych.

